

پیش‌گفتار ناشر:

ارائه آینه‌نامه‌ها و استانداردهای مختلف ساختمانی در چند دهه اخیر نشانگر توجه فراوان به اهمیت صنعت ساخت و ساز است. زلزله‌خیزی ایران و مشکلات فراوان ناشی از بروز بلایای طبیعی از عوامل مهمی هستند که توجه ما را به این نکته جلب می‌کند که از ساخت و ساز سنتی به سوی ساخت و ساز صنعتی و علمی گام برداریم. این حرکت در سال‌های اخیر شروع شده و با جدیت بیشتری دنبال می‌شود. یکی از اهرم‌های اصلی این حرکت، ارائه آموزش‌های مناسب، تربیت افراد متخصص با وجودان کاری و بهره‌گیری از کتاب‌های مرجع مناسب و نرم‌افزارهای تحلیل و طراحی قدرتمند است.

این مهم ما را برآن داشت تا با بهره‌گیری از نظرات استادی و صاحب‌نظران اقدام به ترجمه آینه‌نامه ACI 318-2008 کنیم. نشر علم عمران به عنوان ناشر تخصصی کتابهای مهندسی عمران امیدوار است تا با چاپ این کتاب توانسته باشد گامی در جهت اعتعای سطح کیفیت ساخت و ساز برداشته باشد. همچنین پست الکترونیک نشر علم عمران info@elme-omran.com آماده دریافت نظرها، پیشنهادها و انتقادهای شما در مورد نشر علم عمران و محصولات آن است.

نشر علم عمران

پیش‌گفتار مترجمان:

طراحی صحیح سازه‌های بتن‌آرمه بدون استفاده از یک آینین‌نامه معتبر و جامع امکان‌پذیر نیست. وجود پیشینه علمی محکم، ارائه تفسیر کلیه ضوابط، جامع بودن ضوابط برای انواع سازه‌های مهندسی از قبیل ساختمان، نیروگاه، سد،... باعث می‌شود تا این آینین‌نامه به عنوان یک مرجع کامل در کنار آینین‌نامه آبا مورد استفاده قرار گیرد.

متن آینین‌نامه در دو ستون ارائه شده است. ستون سمت راست مربوط به دستورالعمل‌ها و ستون سمت چپ مربوط به تفسیر دستور مورد نظر است. ویرایش 2008 آینین‌نامه دارای تغییرات قابل توجهی نسبت به ویرایش 2005 آن نیست. در کنار بندهایی که نسبت به ویرایش 2005 تغییر یافته است، یک خط قائم کشیده شده است. با این وجود فصل چهارم و بیست و یکم به دلیل تغییرات زیاد، به صورت کامل بازنویسی شده‌اند و به همین دلیل در این فصول چنین خطوطی وجود ندارد.

مترجمان تمام سعی خود را بکار گرفته‌اند تا مجموعه‌ای کم نقص تقدیم خوانندگان کنند. با این وجود امکان دارد علیرغم تصحیحات و ویرایش‌های مکرر، در برخی از کتاب نواقصی به لحاظ ترجمه فنی وجود داشته باشد. لذا نویسنندگان از نظرات و پیشنهادهای مفید خوانندگان گرامی در بهبود مجموعه حاضر استفاده کرده و آماده دریافت آن از طریق آدرس ایترنی info@elme-omran.com هستند.

علی قربانی

سید مهیار لاجوردی

سید مهدی داودنی

تهران - پاییز ۱۳۸۷

۹۶	۵.۲) انتخاب نسبت‌های اختلاط بتن	۷	فصل اول: ضوابط کلی
۹۷	۵.۳) تعیین نسبت‌های اختلاط بر اساس تجربه کارگاهی یا مخلوطهای امتحانی	۷	(۱.۱) کاربرد
۱۰۵	۵.۴) تعیین نسبت‌های اختلاط بدون تجربه کارگاهی یا مخلوطهای امتحانی	۱۵	(۱.۲) نقشه‌ها و مشخصات
۱۰۵	۵.۵) کاهش مقاومت فشاری میانگین	۱۶	(۱.۳) نظارت
۱۰۶	۵.۶) ارزیابی و پذیرش بتن	۲۱	(۱.۴) تصویب سیستم‌های ویژه طراحی و ساخت
۱۱۵	۵.۷) آماده‌سازی تجهیزات و محل بتن ریزی		
۱۱۶	۵.۸) اختلاط	۲۳	فصل دوم: تعاریف و اندیس‌ها
۱۱۷	۵.۹) حمل بتن	۲۳	(۲.۱) اندیس‌های دستورالعمل
۱۱۸	۵.۱۰) بتن ریزی	۳۷	(۲.۱) اندیس‌های تفسیر
۱۱۹	۵.۱۱) عمل آوری بتن	۳۸	(۲.۲) تعاریف
۱۲۱	۵.۱۲) ضوابط هوای سرد		
۱۲۱	۵.۱۳) ضوابط هوای گرم		
۱۲۳	فصل ششم: قالب‌بندی، مدافون شده‌ها و درزهای اجرایی		فصل سوم: مصالح
۱۲۳	۶.۱) طراحی قالب‌بندی	۰۹	(۳.۱) آزمایش‌های مصالح
۱۲۴	۶.۲) برداشتن قالب‌ها، شمع‌ها و شمع‌زنی مجدد	۰۹	(۳.۲) مواد سیمانی
۱۲۶	۶.۳) مدافون شده‌ها در بتن	۶۰	(۳.۳) سنگ‌دانه‌ها
۱۲۹	۶.۴) درزهای اجرایی	۶۱	(۳.۴) آب
۱۳۱	فصل هفتم: جزئیات آرماتورگذاری		(۳.۵) آرماتور فولادی
۱۳۱	۷.۱) قالب‌های استاندارد	۶۲	(۳.۶) مواد افزودنی
۱۳۲	۷.۲) حداقل قطر خمها	۷۲	(۳.۷) انبار کردن مصالح
۱۳۳	۷.۳) خم کردن	۷۳	(۳.۸) استانداردهای مرجع
۱۳۴	۷.۴) وضعیت سطح آرماتورها	۸۱	فصل چهارم: ضوابط دوام
۱۳۴	۷.۵) آرماتورگذاری	۸۱	(۴.۱) کلیات
۱۳۶	۷.۶) محدودیتهای فاصله‌گذاری آرماتورها	۸۲	(۴.۲) کلاس‌ها و طبقه‌بندی‌های در معرض گذاری
۱۳۹	۷.۷) بتن محافظ آرماتورها	۸۵	(۴.۳) ضوابط مخلوطهای بتنی
۱۴۵	۷.۸) جزئیات آرماتورگذاری در ستون‌ها	۹۲	(۴.۴) ضوابط اضافی برای بتن در معرض بخزدگی و ذوب شدن
۱۴۷	۷.۹) اتصالات	۹۴	(۴.۵) سایر مواد سیمانی برای محیط‌های سولفاته
۱۴۷	۷.۱۰) آرماتور عرضی اعضای فشاری	۹۵	فصل پنجم: کیفیت، اختلاط و بتن ریزی
		۹۵	(۵.۱) کلیات

۲۰۴	۱۰.۳ فرضیات و ضوابط کلی	۱۵۲	(7.11) آرماتور عرضی اعضای خمشی
۲۰۹	۱۰.۴ فاصله بین تکبیه‌گاههای جانبی اعضای خمشی	۱۵۳	(7.12) آرماتور افت و حرارت
۲۱۰	۱۰.۵ حداقل آرماتور اعضای خمشی	۱۵۶	(7.13) ضوابط حفظ یکپارچگی سازه
۲۱۱	۱۰.۶ توزیع آرماتورهای خمشی در تیرها و دالهای یکطرفه		
۲۱۵	۱۰.۷ تیرهای عمیق	۱۶۱	فصل هشتم: تحلیل و طراحی - ملاحظات کلی
۲۱۶	۱۰.۸ ابعاد طراحی برای اعضای فشاری	۱۶۱	(8.1) روش‌های طراحی
۲۱۷	۱۰.۹ محدودیت‌های آرماتور در اعضای فشاری	۱۶۲	(8.2) بارگذاری
۲۲۰	۱۰.۱۰ اثرات لاغری در اعضای فشاری	۱۶۳	(8.3) روش‌های تحلیل
۲۲۳	۱۰.۱۱ اعضای بارگذاری شده محوری و نگهدارنده دال	۱۶۵	(8.4) باز توزیع لنگرهای در اعضای خمشی پیوسته
۲۲۳	۱۰.۱۲ انتقال بارهای ستون از میان سیستم کف	۱۶۸	(8.5) مدول الاستیسیته
۲۳۵	۱۰.۱۳ اعضای فشاری مرکب	۱۶۸	(8.6) بتن سبک
۲۳۸	۱۰.۱۴ مقاومت لهیدگی	۱۶۹	(8.7) سختی
۲۴۱	فصل یازدهم: برش و پیچش	۱۷۰	(8.8) سختی مؤثر برای تعیین تغییرشکل‌های جانبی
۲۴۱	۱۱.۱ مقاومت برشی	۱۷۲	(8.9) طول دهانه
۲۴۷	۱۱.۲ مقاومت برشی تأمین شده توسط بتن در اعضای غیر پیش‌تنیده	۱۷۳	(8.10) ستون‌ها
۲۵۰	۱۱.۳ مقاومت برشی تأمین شده توسط بتن برای اعضای پیش‌تنیده	۱۷۴	(8.11) الگوی بار زنده
۲۵۵	۱۱.۴ مقاومت برشی تأمین شده توسط آرماتور برشی	۱۷۴	(8.12) اجرای تیر T شکل
۲۶۳	۱۱.۵ طراحی برای پیچش	۱۷۶	(8.13) اجرای تیرچه‌های بتنی
۲۸۲	۱۱.۶ برش - اصطکاک	۱۷۸	(8.14) لایه پوشش مجزای کف
۲۸۸	۱۱.۷ تیرهای عمیق	۱۷۹	فصل نهم: ضوابط مقاومت و بهره‌برداری
۲۹۰	۱۱.۸ ضوابط مربوط به دستکها و شانه‌ها	۱۷۹	(9.1) کلیات
۲۹۵	۱۱.۹ ضوابط مربوط به دیوارها	۱۸۰	(9.2) مقاومت لازم
۲۹۸	۱۱.۱۰ انتقال لنگرهای به ستون‌ها	۱۸۳	(9.3) مقاومت طراحی
۲۹۹	۱۱.۱۱ ضوابط مربوط به دالها و پی‌ها	۱۸۹	(9.4) مقاومت طراحی برای آرماتور
۳۱۷	فصل دوازدهم: مهار و وصلة آرماتورها	۱۹۰	(9.5) کترول تغییر مکان‌ها
۳۱۷	۱۲.۱ مهار آرماتورها - کلیات	۲۰۱	فصل دهم: خمش و بارهای محوری
۳۱۸	۱۲.۲ مهار میلگردها و سیم‌های آجدار در کشش	۲۰۱	(10.1) کاربرد
۳۲۳	۱۲.۳ مهار آرماتورها و سیم‌های آجدار در فشار	۲۰۱	(10.2) فرضیات طراحی

۳۹۸	(14.5) روش طراحی تجربی	۱۲.4) مهار گروه میلگردها
۴۰۱	(14.6) دیوارهای غیر باربر	(12.5) مهار قلابهای استاندارد در کشش
۴۰۱	(14.7) دیوارهای به صورت تیر واقع بر زمین	(12.6) مهار آرماتورهای آجدار دارای سر و مهار شده مکانیکی در کشش
۴۰۱	(14.8) روش دیگر طراحی دیوارهای لاغر	(12.7) مهار آرماتور جوش شده از سیم آجدار در کشش
۴۰۵	فصل پانزدهم: پی‌ها	(12.8) مهار آرماتور جوش شده از سیم ساده در کشش
۴۰۵	(15.1) کاربرد	(12.9) مهار رشتہ پیش‌تییدگی
۴۰۵	(15.2) بارها و عکس‌العمل‌ها	(12.10) مهار آرماتور خمپی - کلیات
۴۰۶	(15.3) پی‌های تحمل کننده ستون‌های دایره‌ای یا ستون‌های با شکل چند ضلعی منتظم یا پایه‌ستون	(12.11) مهار آرماتور لنگر مثبت
۴۰۷	(15.4) لنگر در پی‌ها	(12.12) مهار آرماتور لنگر منفی
۴۰۸	(15.5) برش در پی‌ها	(12.13) مهار آرماتور جان - کلیات
۴۱۰	(15.6) مهار آرماتور در پی‌ها	(12.14) وصله‌های آرماتورها - کلیات
۴۱۰	(15.7) حداقل ضخامت پی	(12.15) وصله میلگردها و سیم‌های آجدار در کشش
۴۱۰	(15.8) انتقال نیرو در تکیه‌گاه ستون، دیوار یا پایه‌ستون مسلح	(12.16) وصله میلگردهای آجدار در فشار
۴۱۴	(15.9) پی‌های شبیدار یا پله‌ای	(12.17) ضوابط وصله برای ستون‌ها
۴۱۵	(15.10) پی‌های مرکب و گستردۀ	(12.18) وصله‌های آرماتور جوش شده از سیم آجدار در کشش
۴۱۷	فصل شانزدهم: بتن پیش‌ساخته	(12.19) وصله‌های آرماتور جوش شده از سیم ساده در کشش
۴۱۷	(16.1) کاربرد	فصل سیزدهم: سیستم‌های دال دوطرفه
۴۱۷	(16.2) کلیات	(13.1) کاربرد
۴۱۹	(16.3) توزیع نیروها میان اعضاء	(13.2) کلیات
۴۲۰	(16.4) طراحی عضو	(13.3) آرماتور دال
۴۲۱	(16.5) یکپارچگی سازه	(13.4) بازشوها در سیستم‌های دال
۴۲۴	(16.6) طراحی اتصال و تشیمن	(13.5) روش‌های طراحی
۴۲۶	(16.7) اجزای قرار داده شده پس از بتن‌ریزی	(13.6) روش طرح مستقیم
۴۲۷	(16.8) نشانه‌گذاری و شناسایی	فصل چهاردهم: دیوارها
۴۲۷	(16.9) حمل	(14.1) کاربرد
۴۲۸	(16.10) ارزیابی مقاومت سازه پیش‌ساخته	(14.2) کلیات
		(14.3) آرماتور حداقل
		(14.4) دیوارهای طراحی شده به صورت اعضای فشاری

۴۸۳	فصل نوزدهم: پوسته‌ها و صفحات پلیسه‌ای	۴۲۹	فصل هفدهم: اعضای خمشی بتنی مرکب
۴۸۳	(19.1) کاربرد و تعاریف	۴۲۹	(17.1) کاربرد
۴۸۶	(19.2) تحلیل و طراحی	۴۲۹	(17.2) کلیات
۴۹۰	(19.3) مقاومت طراحی مصالح	۴۳۰	(17.3) شمع‌زنی
۴۹۰	(19.4) آرماتور پوسته	۴۳۰	(17.4) مقاومت برشی قائم
۴۹۴	(19.5) اجرا	۴۳۱	(17.5) مقاومت برشی افقی
		۴۳۳	(17.6) تنگ‌ها برای برش افقی
۴۹۵	فصل بیستم: برآورد مقاومت سازه‌های موجود	۴۳۵	فصل هجدهم: بتن پیش‌تنیده
۴۹۵	(20.1) برآورد مقاومت- کلیات	۴۳۵	(18.1) کاربرد
۴۹۷	(20.2) تعیین ابعاد لازم و مشخصات مصالح	۴۳۷	(18.2) کلیات
۴۹۹	(20.3) روند آزمون بار	۴۳۹	(18.3) فرضیه‌های طراحی
۵۰۰	(20.4) معیار بارگذاری	۴۴۲	(18.4) ضوابط قابلیت بهره‌برداری - اعضای خمشی
۵۰۱	(20.5) معیارهای پذیرش	۴۴۵	(18.5) تشنهای مجاز در فولاد پیش‌تنیدگی
۵۰۳	(20.6) ضابطه برای میزان بار کمتر	۴۴۷	(18.6) افت پیش‌تنیدگی
۵۰۳	(20.7) اینمنی	۴۴۹	(18.7) مقاومت خمشی
۵۰۵	فصل بیست و یکم: ضوابط ویژه برای طراحی در برابر زلزله	۴۵۱	(18.8) محدودیت‌های آرماتور اعضای خمشی
۵۰۵	(21.1) ضوابط کلی	۴۵۲	(18.9) حداقل آرماتور چسبیده
۵۱۴	(21.2) قاب‌های خمشی معمولی	۴۵۶	(18.10) سازه‌های نامعین استاتیکی
۵۱۵	(21.3) قاب‌های خمشی متوسط	۴۵۷	(18.11) اعضای فشاری- ترکیب بارهای خمشی و محوری
۵۲۰	(21.4) دیوارهای سازه‌ای پیش‌ساخته متوسط	۴۵۹	(18.12) سیستم‌های دال
۵۲۰	(21.5) اعضای خمشی قاب‌های خمشی ویژه	۴۶۲	(18.13) نواحی مهاری تندان پس‌تنیده
۵۲۹	(21.6) اعضای قاب خمشی ویژه تحت بار خمشی و محوری	۴۷۰	(18.14) طراحی نواحی مهاری برای تندان‌های تکرشته یا میلگرد تکی
۵۳۷	(21.7) گره‌های قاب‌های خمشی ویژه	۴۷۲	(18.15) طراحی نواحی مهاری برای تندان‌های چند رشته
۵۴۲	(21.8) قاب‌های خمشی ویژه ساخته شده از بتن پیش‌ساخته	۴۷۳	(18.16) محافظت تندان‌های غیرچسبیده در برابر خوردگی
۵۴۵	(21.9) تیرهای کوپله و دیوارهای سازه‌ای ویژه	۴۷۴	(18.17) غلاف‌های پس‌تنیدگی
۵۵۷	(21.10) دیوارهای سازه‌ای ویژه از بتن پیش‌ساخته	۴۷۵	(18.18) دوغاب برای تندان‌های چسبیده
۵۵۸	(21.11) دیافراگم‌ها و خرپاهای سازه‌ای	۴۷۷	(18.19) حفاظت فولاد پیش‌تنیدگی
۵۶۶	(21.12) پی‌ها	۴۷۷	(18.20) اعمال و اندازه‌گیری نیروی پیش‌تنیدگی
۵۷۱	(21.13) اعضای طراحی نشده به عنوان بخشی از سیستم مقاوم در برابر نیروهای جانبی	۴۷۹	(18.21) مهاری‌ها و غلاف‌های متصل به هم پس‌تنیدگی
		۴۸۰	(18.22) پس‌تنیدگی خارجی

۶۳۶	(D.3) ضوابط عمومی	۵۷۵	فصل بیست و دوم: بتن سازه‌ای غیرمسلح
۶۳۹	(D.4) ضوابط عمومی مربوط به مقاومت مهاری‌ها	۵۷۵	(22.1) کاربرد
۶۴۸	(D.5) ضوابط طراحی برای بارهای کششی	۵۷۶	(22.2) محدودیت‌ها
۶۶۰	(D.6) ضوابط طراحی برای بار برشی	۵۷۷	(22.3) درزها
۶۷۳	(D.7) اندرکش نیروهای کششی و برشی	۵۷۸	(22.4) روش طراحی
۶۷۴	(D.8) فوائل لبه‌ای لازم، فوائل لازم بین مهاری‌ها و ضخامت مورد نیاز برای جلوگیری از گسیختگی شکاف خودرگی	۵۷۹	(22.5) طراحی مقاومتی
۶۷۶	(D.9) نصب مهاری‌ها	۵۸۱	(22.6) دیوارها
		۵۸۴	(22.7) پی‌ها
		۵۸۶	(22.8) پایه ستون‌ها
۶۷۹	پیوست E: اطلاعات آرماتورهای فولادی	۵۸۶	(22.9) اعضای پیش‌ساخته
۶۸۳	تبدیل روابط آبین‌نامه در سیستم واحدهای مختلف	۵۸۷	(22.10) بتن غیرمسلح در سازه‌های مقاوم در برابر زلزله
۶۸۹	فهرست مراجع		
۷۰۹	واژه‌نامه	۵۸۹	پیوست A: مدل‌های خرپایی
		۵۸۹	(A.1) تعاریف
		۵۹۸	(A.2) طراحی مدل خرپایی
		۶۰۲	(A.3) مقاومت اجزای فشاری
		۶۰۶	(A.4) مقاومت اجزای کششی
		۶۰۹	(A.5) مقاومت نواحی گرهی
		۶۱۱	پیوست B: ضوابط ویژه برای اعضای خمشی و فشاری بتنی مسلح
		۶۱۱	(B.1) کاربرد
		۶۲۳	پیوست C: ضرایب ویژه بار و کاهش مقاومت
		۶۲۳	(C.9.1) کلیات
		۶۲۳	(C.9.2) مقاومت لازم
		۶۲۵	(C.9.3) مقاومت طراحی
		۶۳۱	پیوست D: مهار شدن در بتن
		۶۳۱	(D.1) تعاریف
		۶۳۵	(D.2) کاربرد

ضوابط آیین نامه ساختمان ها برای سازه های بتن مسلح ACI 318-08

۹

تفسیر ACI 318R-08

گزارش کمیته ACI 318

قسمت ضوابط آیین نامه ساختمانی برای بتن سازه ای (دستورالعمل ها) این کتاب، مصالح، طراحی، و اجرای بتن سازه ای بکار رفته در ساختمان ها و سازه های غیر ساختمانی را تبیین می کند. همچنین دستورالعمل ها امکان برآورد مقاومت سازه های بتنی موجود را میسر می سازند.

موضوعات مطرح شده در این آیین نامه شامل: نقشه ها و مشخصات؛ نظارت؛ مصالح؛ ضوابط دوام (پایایی)؛ کیفیت بتن، اختلاط، بتن ریزی؛ قالب بندی؛ لوله های مدفعون؛ درزهای اجرایی؛ جزئیات آرماتورگذاری؛ تحلیل و طراحی؛ مقاومت و بهره برداری؛ بارهای خمشی و محوری؛ برش و پیچش؛ مهار و وصله آرماتور؛ سیستم های دال؛ دیوارها؛ پی ها؛ بتن پیش تنشیده؛ پوسته ها و صفحات پلیسه ای؛ ارزیابی مقاومت سازه های موجود؛ ملاحظات طراحی لرزه ای؛ بتن سازه ای غیر مسلح؛ مدل خرپایی در پیوست A؛ ملاحظات روش طراحی ویژه در پیوست B؛ ضرایب ویژه کاهش بار و مقاومت در پیوست C؛ و مهار قطعات فولادی در بتن در پیوست D هستند.

استاندارد ASTM، کیفیت و آزمایش مصالح مورد استفاده در اجرا را پوشش می دهد. جوشکاری آرماتورها نیز توسط ضوابط استاندارد ANSI/AWS بررسی می شود.

قسمت دستورالعمل ها به صورتی است که می تواند به عنوان مرجعی برای آیین نامه های عمومی ساختمان مورد استفاده قرار گیرد. ویرایش های قبلی این آیین نامه نیز به همین شیوه مورد استفاده قرار می گرفتند. این قسمت می تواند مستقیماً به عنوان یک مرجع قانونی مورد استفاده قرار گیرد؛ لذا نمی تواند بیانگر جزئیات و پیشنهادهای مربوط به تدوین آیین نامه و اهداف آن باشد. برای این منظور از تفسیر آیین نامه استفاده شده است. قسمت تفسیر، بیانگر نظریات کمیته در زمینه تدوین بندهای آیین نامه بوده و نیز بر تشریح ضوابط بندهای جدید یا اصلاح شده تأکید دارد. برای کاربرانی که مایل به پیگیری سؤالات خود در مورد دستورالعمل ها هستند، در پایان مراجع تحقیقاتی مورد استفاده در تدوین این آیین نامه آورده شده است.

کلید واژه ها

افزودنی ها، سنگدانه ها، طول مهاری (سازه ای)، قاب تیر- ستون، تیرها (تکیه گاه ها)، آین نامه های ساختمانی، سیمان ها، اجرا در هوای سرد، ستون ها (تکیه گاه ها)، تش مرکب، اجرای مرکب (بن و فولاد)، اجرای مرکب (بن به بن)، مقاومت فشاری، اجرای بتونی، بن ها، دال های بتونی، درز های اجرایی، پیوستگی (سازه ای)، درز های انقباض، پوشش، عمل آوری، تیرهای عمیق، تغییر شکل ها، نقشه های سازه های مقاوم در برابر زلزله، داکت تعییه شده در بن برای تأسیسات، مقاومت خمی، طبقات، صفحات پلیسیه ای، پی ها، قالب بندی (اجرایی)، قاب ها، اجرا در هوای گرم، نظارت، درز های جداساز، گره ها (اتصالات)، تیرچه ها، بن های سبک، بارها (نیروها)، آزمون های بار (سازه ای)، مصالح، اختلاط، نسبت اختلاط، مدول الاستیسیته، لنگرها، ستون های لوله ای، لوله ها (قوطی ها)، بن ریزی، بن غیر مسلح، بن پیش ساخته، بن پیش تینیده، فولادهای پیش تینیدگی، کترل کیفیت، بن مسلح، فولادهای تقویت کننده، بام ها، قابلیت بهره برداری، مقاومت بر شی، دیوارهای بر شی، پوسته ها (اشکال سازه ای)، دهانه ها، مشخصات، وصله گذاری، مقاومت، ارزیابی مقاومت، تنش ها، تحلیل سازه، سازه بتونی، طراحی سازه، یکپارچگی سازه ای، تیرهای T شکل، پیچش، دیوارها، آب، شبکه های جوش شده از آرماتور.

آین نامه 2008 ACI و تفسیر آن در دو ستون مقابل، که ستون سمت راست آن آیین نامه و ستون سمت چپ آن تفسیر متناظر است، ارائه شده است. همچنین متناظر با هر بند آیین نامه، تفسیر متناظر نیز با همان شماره و در مقابل آن نوشته شده است.

مقدمه

برای هر سازه‌ای، کارفرما یا مهندس طراح ممکن است کیفیت مصالح و نحوه اجرا را بالاتر از حداقل ضوابط مشخص شده برای حفاظت عموم که در این آیین نامه بیان شده در نظر بگیرد. در هر صورت استفاده از استانداردهای پایین‌تر از آنچه آیین نامه مشخص کرده مجاز ناست. این تفسیر توجه خود را به سایر مدارکی که برای تدوین دستورالعمل‌ها و اهداف آیین نامه مورد استفاده قرار گرفته‌اند معطوف می‌کند. با این وجود، مدارک ذکر شده و تفسیر آیین نامه به عنوان قسمتی از آن در نظر گرفته نمی‌شوند.

این آیین نامه دارای جایگاه قانونی ناست، مگر اینکه توسط سازمان‌های دولتی که دارای قدرت اجرایی برای قانونگذاری طراحی و اجرا هستند پذیرفته شود. در صورت عدم پذیرش این آیین نامه از آن می‌توان به عنوان دستورالعمل اجرایی استفاده کرد؛ اگرچه دارای جایگاه قانونی نباشد. آیین نامه برای تایید طراحی‌ها و اجرا توسط شهرداری یا نماینده رسمی آن، استانداردهای حداقل را بیان می‌کند. دستورالعمل و تفسیر آیین نامه برای استفاده در حل و فصل اختلافات بین کارفرما، مهندس، معمار، پیمانکار یا نمایندگان آن‌ها، کارفرمایان جزء، عرضه کنندگان مصالح یا مسئولان انجام آزمایش‌ها نمی‌تواند مورد استفاده قرار گیرد. بنابراین آیین نامه نمی‌تواند مسئولیت‌های هریک از طرف‌های پیمان را برای اجرای ساختمان‌های معمول تعریف کند. از آنجایی که پیمانکاران کمتر در مقام پذیرش مسئولیت جزئیات طراحی یا ضوابط اجرایی که بستگی به داشتن اطلاعات کافی از جزئیات طراحی دارد قرار می‌گیرند، لذا باید از ذکر کلیاتی در مشخصات پژوهه که نیاز به مطابقت با آیین نامه دارد پرهیز شود. عموماً، نقشه‌ها، مشخصات و استاد پیمان باید شامل کلیه ضوابط مورد نیاز برای اطمینان از تطابق با آیین نامه باشند. برای این منظور می‌توان به بند متناظر آیین نامه در مشخصات پژوهه اشاره نمود. سایر نشریات ACI، مانند «Specification for Structural Concrete (ACI 301)»، بویژه برای استفاده به عنوان استاد پیمان در اجرای سازه تدوین شده‌اند.

تفسیر آیین نامه، برخی از نظرات و فرضیات کمیته 318 را که از آن‌ها در تدوین ضوابط آیین نامه ساختمان‌ها برای سازه‌های بتونی (ACI 318-08)، که از این پس با عنوان آیین نامه یا آیین نامه 2008 از آن یاد می‌شود، مورد بررسی قرار می‌دهد. در این تفسیر، بر توضیح ضوابط جدید یا بازنگری شده که ممکن است برای برخی از کاربران ناآشنا باشد، تأکید شده است. علاوه بر این، برای مستقل کردن این آیین نامه از ویرایش‌های قبلی آن، تفسیر برخی ضوابط که در ویرایش‌های قبلی نیز وجود داشت، آورده شده است. تفسیرهای مربوط به ضوابط ویژه، در فصول مربوطه و با شماره بخش منتظر آن بیان شده‌اند.

هدف از ارائه تفسیر، تهیه یک پیشنهاد کامل در مورد چگونگی تدوین آیین نامه ساختمانی ACI و یا بیان جزئیات مطالعات و اطلاعات تحقیقاتی بازنگری شده توسط کمیته برای فرمول‌بندی ضوابط آیین نامه ناست. با این وجود برای کاربرانی که مایل به انجام مطالعات بیشتر هستند، فهرست برخی از مراجع مورد استفاده بیان شده است.

چنانچه از نام «ضوابط آیین نامه ساختمان‌ها برای سازه‌های بتونی (ACI 318-08)» استنباط می‌شود، این آیین نامه به عنوان قسمتی از یک آیین نامه ساختمانی قانونی انتخاب شده و بنابراین باید ساختار و محتوای آن نسبت به مدارکی که جزئیات ضوابط، توصیه‌های کاربردی، روش‌های کامل طراحی و یا راهنمایی‌های طراحی را بیان می‌کنند متفاوت باشد.

این آیین نامه ضوابط کلیه ساختمان‌های متعارف کوچک و بزرگ را در نظر می‌گیرد. برای اجرای ساختمان‌های نامتعارف ممکن است به ضوابط دقیق‌تری علاوه بر ضوابط آیین نامه نیاز باشد. دستورالعمل و تفسیر آیین نامه نمی‌تواند جایگزین دانش، تجربیات و قضاوی مهندسی شود.

یک آیین نامه ساختمانی صرفاً بیانگر حداقل ضوابط مورد نیاز برای تأمین سلامتی و ایمنی عمومی است. این آیین نامه نیز بر همین اصل استوار است.

نقشه آرماتور گذاری در سازه های بتن مسلح، و ظایف مهندس و آرماتور بند در بخش های مجازی بیان شده اند.

Guide to Durable Concrete (ACI 201.2R-01)

ACI Committee 201, American Concrete Institute, Farmington Hills, Mich., 2001, 41 pp.

تشریح انواع حالت های ویژه فرسایش بتن و ضوابط توصیه شده برای مصالح تشکیل دهنده بتن، ملاحظات کیفی بتن، روش های اجرا و تأثیر عوامل محیطی.

Guide for the Design of Durable Parking Structures (362.1R-97)

ACI Committee 362, American Concrete Institute, Farmington Hills, Mich., 1997, 40 pp.

شامل خلاصه اطلاعات کاربردی برای طراحی سازه های بادوام پارکینگ. همچنین شامل اطلاعاتی درباره طراحی مرتبط با اجرا و نگهداری سازه پارکینگ است.

CRSI Handbook

Concrete Reinforcing Steel Institute, Schaumburg, Ill., 8th Edition, 1996, 960 pp.

شامل جداول طراحی برای طراحی المان های سازه ای و سیستم های دال است. همچنین به منظور نشان دادن مبانی و نحوه کاربرد جداول بار، مثال های طراحی در آن آورده شده اند. این جداول برای ساخت تیرها، ستون های مربعی، دایره ای و مستطیلی، دال های یکطرفه و تیرچه های یکطرفه ارائه شده اند. جداول طراحی سیستم های دال های دو طرفه شامل دال های قارچی، دال های تخت و دال های مشبک هستند. فصول مربوط به پی ها شامل جداول طراحی پی های مربعی، کلاهک شمع ها، پایه های حفر شده (صندوقه ها) و دیوارهای حائل طره ای است. همچنین راهنمایی هایی نیز در مورد کترل ترک خوردگی، مهار آرماتور و وصله های پوششی ارائه شده است.

انجام آزمایش ها و داشتن دستورالعمل هایی برای تأیید هر قسمت از عملیات اجرایی که بر اساس آیین نامه صورت می گیرد توجیه می شود. به این منظور، دستورالعمل های کارگاهی از سوی مؤسسات مختلفی مانند: انتستیتو بتن پیش ساخته / پیش تئیده، انتستیتو بتن پس تئیده و انجمن ملی بتن آماده، برنامه های تعیین صلاحیت پرسنلی انتستیتو بتن ایلات متحده و انتستیتو پس تئیدگی و برنامه های ارائه گواهی انتستیتو آرماتور فولادی بتن برای کاربرد کارخانه ای آرماتور های با پوشش اپوکسی ارائه شده است. علاوه بر این، ضوابط عملکرد مورد نیاز برای بازرگانی و انجام آزمایش ها توسط Standard Specification for Agencies Engaged in Construction (ASTM E329-06a) Inspecting and/or Testing مراجع اصلی طراحی را که نشانگر کاربرد ضوابط این آیین نامه هستند، می توان در استانداری که در ادامه عنوان می شوند یافت. مراجع طراحی فهرست شده را می توان از طریق سازمان های تهیه کننده آنها بدست آورد.

مراجع راهنمای طراحی

ACI Design Handbook

Publication SP-17(97), American Concrete Institute, Farmington Hills, Mich., 1997, 482 pp.

شامل جداول و نمودارهای طراحی ستون ها با خروج از مرکزیت بر اساس روش طرح بر اساس مقاومت. ارائه راهنمایی های طراحی برای استفاده مهندسان طراح و تحلیل دال های بتن مسلح دو طرفه. ارائه راهنمایی هایی برای انتخاب ضخامت دال و تعیین آرماتور مورد نیاز برای کترل تغییر شکل و تضمین مقاومت کافی برای تلاش های برشی و خمشی.

ACI Detailing Manual -2004

ACI Committee 315, Publication SP-66(04), American Concrete Institute, Farmington Hills, MI., 2004, 212 pp.

شامل استاندارد، ACI 315-99 و گزارش 315R-04. ارائه روش های توصیه شده و استانداردها برای تهیه نقشه های مهندسی، جزئیات تیپ و

لنگر (Kips-ft) برای بتن با مقاومت psi 5000 و آرماتور گردید 60 است. همچنین در آن مثال‌های طراحی وجود دارد. توجه کنید که در جداول طراحی PCA، ضرایب کاهش مقاومت، ϕ ، در جداول بکار برده نشده‌اند، بنابراین هنگام طراحی باید از مقادیر $\phi_u P_u$ و $\phi_u M_u$ استفاده نمود.

PCI Design Handbook-Precast and Prestressed Concrete
Precast/Prestressed Concrete Institute, Chicago, 5th Edition, 1999, 630 pp.

شامل جداول بار برای محصولات متعارف کارخانه‌ای و روش‌های طراحی و تحلیل المان‌های پیش‌ساخته و پیش‌تنیده و سازه‌های مرکب از آن‌ها است. همچنین شامل نمودارهای طراحی و مثال‌ها نیز است.

Design and Typical Details of Connections for Precast and Prestressed Concrete
Precast/Prestressed Concrete Institute, Chicago, 2nd Edition, 1988, 270 pp.

این مرجع شامل اطلاعات جدید و بهنگام شده‌ای در مورد طراحی اتصالات برای محصولات سازه‌ای و معماری و طیف کاملی از جزئیات تیپ است. همچنین شامل نمودارهای طراحی و مثال‌ها است.

PTI Post-Tensioning Manual
Post-Tensioning Institute, Phoenix, 6th Edition, 2006, 354 pp.

شامل اطلاعات کاملی در زمینه سیستم‌های پس‌تنیدگی، مشخصات، راهنمایی‌های، و راهکارهای اجرایی است.

PTI Design of Post-Tensioned Slabs
Post-Tensioning Institute, Phoenix, 2nd Edition, Apr. 1984, 56 pp.

در این مرجع، کاربرد ضوابط آیینه نامه برای طراحی دال‌های پس‌تنیده یکطرفه و دو طرفه نشان داده شده است. همچنین این مرجع شامل نمودارهای طراحی و مثال‌ها است.

Reinforcement Anchorages and Splices

Concrete Reinforcing Steel Institute, Schaumberg, Ill., 4th Edition, 1997, 100 pp.

شامل روش‌های عملی تأیید شده در زمینه وصلة آرماتورها است. در این مرجع، چگونگی استفاده از وصله‌های پوششی، وصله‌های مکانیکی و وصله‌های جوشکاری توضیح داده شده است. همچنین در آن اطلاعات مربوط به مهار و وصله پوششی آرماتورها نیز وجود دارد.

Structural Welded Wire Reinforcement Manual of Standard Practice

Wire Reinforcement Institute, Findlay, Ohio, 4th Edition, Apr. 1992, 31 pp.

در این مرجع، مصالح آرماتورهای جوش شده از سیم و جداول مربوط به جزئیات قطر سیم و وزن آن‌ها ارائه شده است. همچنین در آن مشخصات، خواص و محدودیت‌های ساخت نیز ذکر شده است. این کتاب حاوی جدیدترین ضوابط آیینه نامه در مورد ضوابط جوشکاری سیم‌ها است. همچنین این مرجع، جداول طول مهاری و طول وصله را ارائه می‌کند. در این مرجع از سیستم واحدهای انگلیسی و متریک استفاده شده است.

Structural Welded Wire Reinforcement Detailing Manual

Wire Reinforcement Institute, Findlay, Ohio, 1994, 252 pp.

این مرجع شامل ضوابط 318 ACI و نمودارهای طراحی است، مسائله مانند: راهنمای جزئیات آرماتورهای جوش شده از سیم در دال‌های یکطرفه و دو طرفه؛ اجزای بتن پیش‌ساخته و پیش‌تنیده؛ تیرها و ستون‌ها؛ دیوارهای با بتون ریزی درجه؛ و دال‌های روی زمین است. بعلاوه در آن جداولی به منظور مقایسه سطوح و فوائل آرماتورهای جوش شده از سیم مقاومت بالا با آرماتور معمولی وجود دارد.

Strength Design of Reinforced Concrete Columns

Portland Cement Association, Skokie, Ill., 1978, 48 pp.

این مرجع شامل جداول طراحی مقاومت ستون‌ها بر حسب بار (Kips) و

تفسیر

1.1) کاربرد

دستورالعمل

1.1) کاربرد

انستیتو بتن آمریکا "ضوابط آییننامه ساختمانی برای سازه‌های بتنی (ACI 318-08)"، که از این پس از آن به عنوان آییننامه یاد می‌شود، حداقل ضوابط طراحی و ساخت سازه‌های بتنی را بیان می‌کند.

ویرایش 2008 آییننامه، استانداردهای قبلی "ضوابط آییننامه ساختمانی برای سازه‌های بتنی (ACI 318-05)" را اصلاح می‌کند. این استاندارد، ضوابط مربوط به کلیه بتن‌های سازه‌ای، شامل بتن بدون آرماتور و بتن مسلح که کاربرد می‌گیرد. واژه "بتن سازه‌ای" برای بتن بدون آرماتور یا بتن مسلح که کاربرد سازه‌ای دارد، استفاده می‌شود. این آییننامه طیف وسیعی از کاربردهای سازه‌ای بتن، از بتن غیرمسلح گرفته تا بتن‌های مسلح غیر پیش‌تینیده، بتن مسلح با آرماتورهای پیش‌تینیده، یا با مقاطع مرکب فولادی، لوله‌ها و قوطی‌ها را در بر می‌گیرد. ضوابط مربوط به بتن غیرمسلح سازه‌ای در فصل 22 عنوان شده است.

بتن پیش‌تینیده نیز جزو طبقه‌بندی بتن مسلح در نظر گرفته می‌شود. ضوابط آییننامه، بجز در مواردی که صریحاً واژه بتن غیر پیش‌تینیده ذکر شده است، برای آن اعمال می‌شود.

فصل 21 آییننامه، ضوابط طراحی و آرماتورگذاری سازه‌های مقاوم در برابر زلزله را بیان می‌کند. بند 1.1.8 مطالعه شود.

در پیوست A ویرایش 1999 آییننامه و ویرایش‌های پیشین، ضوابط روش طراحی ویژه اعضای سازه‌های بتن مسلح غیر پیش‌تینیده با استفاده از بارهای بهره‌برداری (بارهای بدون ضرب) و تنש‌های مجاز بار بهره‌برداری بیان شده

1.1.1) این آییننامه، بیانگر حداقل ضوابط طراحی و ساخت اعضای بتنی برای هر نوع سازه‌ای است که بر اساس یک آییننامه معتبر ساختمانی بنا شده و آییننامه ACI جزئی از آن آییننامه محسوب می‌شود. همچنین این آییننامه بیانگر حداقل استانداردهای قابل قبول برای مصالح، طراحی و اجرا در مناطقی است که فاقد یک آییننامه ساختمانی جامع هستند. همچنین این آییننامه پوشش دهنده ضوابط برآورد مقاومت سازه‌های بتنی موجود است.

مقاومت فشاری مشخصه بتن سازه‌ای نباید کمتر از 17 MPa در نظر گرفته شود. حد بالایی برای مقاومت فشاری مشخصه وجود ندارد؛ مگر آنکه آییننامه مقدار آن را محدود کند.

دستورالعمل

تفسیر

است. پاسخهای بدست آمده از روش طراحی ویژه، نسبت به پاسخهای بدست آمده بر اساس روش طرح مقاومت اندکی محافظه کارانه‌تر است. از روش طراحی ویژه مندرج در ویرایش 1999 آیین‌نامه می‌توان بجای بخش‌های متناظر در این آیین‌نامه استفاده نمود.

پیوست A شامل ضوابط طراحی در قسمت‌هایی است که تغییرات ناگهانی بار یا ناپیوستگی هندسی وجود دارد.

پیوست B شامل ضوابط محدودیت آرماتورگذاری بر اساس $0.75\mu_0$ ، تعیین ضریب کاهش مقاومت ϕ و نحوه بازتوزیع لنگر است که از چندین سال قبل در آیین‌نامه بوده و در ویرایش 1999 آیین‌نامه نیز وجود دارد. از این ضوابط برای اعضای بتن‌مسلح و پیش‌تینیده استفاده می‌شود. طراحی‌های انجام شده بر اساس پیوست B دارای ارزشی برابر با طراحی‌های انجام شده بر اساس فصول آیین‌نامه است؛ مشروط بر آنکه ضوابط این پیوست به صورت کامل برآورده شود.

پیوست C امکان استفاده از ترکیب بارهای ضربیدار را به همان صورتی که در فصل نهم ویرایش 1999 آورده شده است، فراهم می‌کند.

پیوست D شامل ضوابط مهار قطعه‌های فولادی در بتن است.

1.1.2) انتیتو بتن آمریکا توصیه می‌کند که مقررات این آیین‌نامه به صورت کامل پذیرفته شود. با این وجود چنانچه این آیین‌نامه بخشی از یک آیین‌نامه عمومی ساختمان باشد، آیین‌نامه عمومی ساختمان می‌تواند برخی از ضوابط این آیین‌نامه را اصلاح کند.

1.1.2) این آیین‌نامه به عنوان مکمل آیین‌نامه عمومی ساختمان‌ها بوده و کلیه ضوابط مربوط به طراحی و ساخت بتن سازه‌ای را معین می‌کند؛ بجز در مواردی که بین آیین‌نامه عمومی ساختمان‌ها و این آیین‌نامه اختلافی وجود داشته باشد.

تفسیر

دستورالعمل

۱.۱.۳) هرگاه ضوابط این آیین نامه با ضوابط سایر استانداردهایی که در این آیین نامه به آنها اشاره شده است، اختلاف داشته باشد، کلیه مسائل مربوط به طراحی، ساخت و مشخصات مصالح، مطابق این آیین نامه در نظر گرفته می شود.

۱.۱.۴) ضوابط طراحی و اجرای پیهای درجا، دیوارهای شالوده‌ای که توسط پیهای نواری پیوسته تحمل می‌شوند، و دالهای روی زمین برای ساختمانهای یک و دو خانوار، و ساختمانهای یک خانوار چندگانه (مانند خانه‌های شهری) و سازه‌های فرعی آنها در آیین نامه زیر بیان شده است:

“Requirements for Residential Concrete Construction (ACI 332) and Commentary”

نشریه کمیته ۱.۱ ACI 332

۱.۱.۴) برای پیهای درجا، دیوارهای شالوده‌ای، و دالهای روی زمین طراحی و اجرا برای ساختمانهای یک و دو خانوار، و ساختمانهای یک خانوار چندگانه (مانند خانه‌های شهری) و سازه‌های فرعی آنها باید طبق ضوابط ACI 332 باشد.

۱.۱.۵) ضوابط برخی سازه‌های ویژه که دارای شرایط و مسائل خاص طراحی و اجرا است، در محدوده این آیین نامه نمی‌گنجد. با این وجود بسیاری از ضوابط این آیین نامه، مانند بررسی کیفیت بتن و اصول طراحی، برای این سازه‌ها نیز کاربرد دارد. توصیه‌ها و ارائه جزئیات کامل مربوط به طراحی و اجرای برخی از این سازه‌ها در سایر انتشارات انتستیتو بتن آمریکا به شرح زیر وجود دارد:

“Design and Construction of Reinforced Concrete Chimneys”

نشریه کمیته ۱.۲ ACI 307

این نشریه شامل ضوابط مصالح، طراحی و ساخت دودکش‌های دایره‌ای شکل، با بتن درجا است. همچنین شامل چهار بارگذاری حداقل، برای طراحی بتن مسلح دودکش و شامل روش‌هایی برای تعیین تنش‌ها در بتن و آرماتورها در اثر اعمال بارهای ذکر شده است.

“Standard Practice for Design and Construction of Concrete Silos and Stacking Tubes for Storing Granular Materials”

نشریه کمیته ۱.۳ ACI 313

۱.۱.۵) ضوابط این آیین نامه برای سازه‌های ویژه مانند قوس‌ها، مخازن، سیلوهای مقاوم در برابر انفجار و دودکش‌ها در موارد مربوطه قابل استفاده است. بند ۲۲.۱.۳ مطالعه شود.

دستورالعمل

تفسیر

این نشریه شامل ضوابط مصالح، طراحی و ساخت سیلوها، بونکرها و سیلوهای قیف دار برای انبار مواد دانه ای است. همچنین شامل توصیه ها و معیارهای طراحی و ساخت بر اساس آزمایش ها و تحلیل های عددی مختلفی است که در سراسر دنیا در زمینه طراحی و ساخت سیلوها بدست آمده است.

“Code Requirements for Nuclear Safety Related Concrete Structures”

نشریه کمیته ۱.۴ ACI 349

این نشریه شامل حداقل ضوابط طراحی و ساخت سازه های بتنی است که بخشی از یک نیروگاه هسته ای بوده و وظيفة تأمین ایمنی هسته ای را بر عهده دارند. ضوابط این نشریه شامل مخزن بتنی راکتور و سازه های محصور کننده بتنی که تابع ضوابط نشریه ۳۵۹ ACI هستند، نیست.

“Code for Concrete Reactor Vessels and Containments”

نشریه کمیته ۱.۵ ACI-ASME 359

این نشریه شامل ضوابط طراحی، ساخت و کاربرد سازه محفظه های راکتور بتنی و سازه های محصور کننده بتنی در نیروگاه های هسته ای است.

۱.۱.۶) آیین نامه عمومی ساختمان، طراحی و نصب شمع های کاملاً مدفون در زمین را بیان می کند. با این وجود از ضوابط این آیین نامه در حدود کاربرد می توان برای قسمت هایی از شمع که در مجاورت هوا، آب یا خاکی که قادر به ایجاد مقاومت جانبی کافی در طول شمع برای جلوگیری از کمانش نیست استفاده کرد.

در نشریه کمیته ۱.۶ ACI 543، توصیه های مربوط به شمع های بتنی به صورت مفصل تحت عنوان زیر آورده شده است:

“Recommendations for Design, Manufacture, and Installation of Concrete Piles”

این نشریه شامل توصیه های مربوط به طراحی و کاربرد انواع شمع های بتنی با روش های مختلف اجرا است.

۱.1.6) این آیین نامه ضوابط مربوط به طراحی و نصب قسمت هایی از شمع های بتنی، پایه های حفر شده و صندوقه های مدفون در خاک را که در مناطق با گروه طراحی لرزه ای D، E و F هستند شامل نمی شود. بند 21.12.4 را به منظور اطلاع از ضوابط شمع های بتنی، پایه های حفر شده و صندوقه های در مناطق با گروه طراحی لرزه ای D، E و F مطالعه کنید.